

Lausunto hankintalain, erityisalojen hankintalain sekä rikosrekisterilain 6 b §:n muuttamista koskevan työryhmän mietinnöstä

Kaupunginhallitus 03.03.2025 § 69
267/00.04.00/2025

Valmistelija: hallintojohtaja Anni Hakala, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoja työryhmän esitykseen muutosehdotuksista hankintalakiin (laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista) ja erityisalojen hankintalakiin (laki vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista). Lausuntopyynnön mukaan esityksen tavoitteena on parantaa julkisten hankintojen tehokkuutta ja kustannussäästöjä sekä turvata laadukkaat julkiset palvelut. Hankintalakia esitetään uudistettavan muun muassa edistämällä markkinakartoitusta ja hankinnan huolellista valmistelua. Hallitusohjelman mukaisesti ehdotuksessa esitetään sidosyksiköiden käytön rajoittamista hankintojen toteuttamisessa asettamalla sidosyksikön omistukselle yleisen edun huomioon ottava vähimmäisosuusvaatimus (10 prosenttia). Lausuntopyynnön mukaan esityksellä pyritään lisäämään erityisesti pienten ja keski suurten yritysten osallistumismahdollisuuksia julkisiin tarjouskilpailuihin sekä parannetaan vastuullisuutta ja edistetään huoltovarmuuden ja turvallisuuden toteutumista myös sopimuskauden aikana sekä parannetaan hankintojen valvontaa. Lausunnot pyydetään antamaan viimeistään 11.3.2025.

Esityksen vähimmäisosuusvaatimus tarkoittaisi, että kunkin omistajan tulisi hallita vähintään kymmenesosaa yhtiön äänimäärän tuottavista osakkeista tai vastaavasta osuudesta. Vähimmäisomistusvelvoite ulottuisi myös sidosyksikön mahdollisiin tytär- tai sisaryhtiöihin. Lisävaatimusta sovellettaisiin kokonaisarvion perusteella siten, että siinä otettaisiin huomioon emoyhtiö ja sen tytär- ja osakkuusyhtiöt.

Lausuntopyynnön mukaan lait on tarkoitettu tulevan voimaan 1.1.2026. Mietinnössä esitetyn mukaisesti sidosyksikkömuutos tulisi voimaan 1,5 vuoden siirtymäajalla, paitsi jätealalla, jonka osalta siirtymäaika olisi 2,5 vuotta. Omistuosuusvaatimuksesta riippumatta hankintayksikkö voisi tehdä uusia määräaikaisia sopimuksia sidosyksiköltään 30.6.2026 asti ja jätehuollon osalta 30.6.2028 asti. Näiden sopimusten voimassaolo voisi olla korkeintaan yksi vuosi.

Mahdollisen lakimuutoksen vaikutukset kohdistuisivat koko kuntakenttään ja muun muassa Kuntaliitto on vahvasti kannustanut kuntia lausumaan uudistuksen vaikutuksista. Lausuntokierros on myös osa uudistuksen vaikutusten arviointia. Toteutuessaan uudistus toisi merkittäviä vaikutuksia myös Raision kaupungin toimintaan ja palvelujen järjestämiseen. Uudistus olisi erityisen haitallinen huoltovarmuuden kannalta keskeisille kuntien infrayhtiöille (Turun Seudun Vesi Oy, Turun Seudun Puhdistamo Oy, Lounais-Suomen Jätehuolto Oy). Lisäksi uudistus ICT-palvelujen järjestämiseen ja yhteiskehittämiseen.

Raision kaupungin lausunto on valmisteltu erityisesti huomioiden muutoksen paikalliset vaikutukset. Lausunnossa on myös hyödynnetty Kuntaliiton lausuntoluonnosta sekä kaupungin sidosyksiköiden lausuntoja ja kannanottoja ehdotettuun muutokseen. Lausuntoluonnos on ollut kommentteilla kaupungin hankintatiimillä ja se on käsitelty myös johtoryhmässä.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Eero Vainio
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää antaa liitteen mukaisen lausunnon hankintalain, erityisalojen hankintalain sekä rikosrekisterilain 6 b §:n muuttamista koskevan työryhmän mietinnöstä.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.